

Súd: Najvyšší správny súd SR  
Spisová značka: 4Svk/45/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4021200028  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Valašiková  
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:4021200028.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD., LL.M. a členov senátu JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. a prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD., v právnej veci žalobcu: M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. U. XX, T., právne zastúpený: JUDr. Pavol Gráčík, advokát, so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Tomášikova 14366/64A, 831 04, IČO: 54 669 464 (predtým: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky), právne zastúpený: BADUCCI Legal, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 35 872 900, za účasti: 1/ MH Invest, s.r.o., Mlynské Nivy 44/A, Bratislava, IČO: 36 724 530, zastúpeného advokátom JUDr. Allanom Böhmom, Jesenského 2, Bratislava a 2/ Jaguar Land Rover Slovakia, s.r.o, so sídlom Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava, IČO: 48 302 392, právne zastúpený advokátskou kanceláriou CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v.o.s., so sídlom Na Poříčí 1079/3a, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 256 02 381, za ktorú koná organizačná zložka: CMS Cameron McKenna Nabarro Olswang, advokáti, v. o. s., so sídlom Staromestská č. 3, 811 03 Bratislava, IČO: 51 034 166, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 15863/2016/B625-SV/36045/GE zo dňa 01. 06. 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalovaného a ďalšieho účastníka konania proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k.: 11S/7/2021-390 zo dňa 4. augusta 2021 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Nitre č. k.: 11S/7/2021- 469 zo dňa 12. apríla 2022, takto

### rozhodol:

I. Návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti sa **z a m i e t a** .

II. Kasačná sťažnosť žalovaného Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky a ďalšieho účastníka v 1. rade MH Invest, s. r. o. sa **z a m i e t a** .

III. Žalobcovi sa **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov kasačného konania.

### o d ô v o d n e n i e :

I. Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „správny súd“) rozsudkom č. k. 11S/7/2021-390 zo dňa 4. augusta 2021 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“) rozhodol tak, že podľa § 191 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 15863/2016/B625-SV/36045/GE zo dňa 01.06.2016 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) spolu s prvostupňovým rozhodnutím Okresného úradu Nitra, odboru výstavby a bytovej politiky (ďalej len „prvostupňový správny orgán“ alebo „stavebný úrad“) č. OU-NR-OVBP2-2016/017366-013 zo dňa 15.04.2016, ktorým bolo žalobcovi oznámené, že bol vylúčený z konania vo veci žiadosti o stavebné povolenie na stavbu „Príprava strategického parku Nitra“ v rozsahu stavebných objektov SO 651 preložka OK Orange NR-TO, SO 652 Preložka OK Orange NR-TT, SO 653 Preložka OK T-COM NR-PP, SO 654 Preložka

MTS T-COM NR-PP, s miestom stavby „Priemyselný park Nitra“ v katastrálnom území W., S. a I., ktorú podala spoločnosť MH Invest, s.r.o., a ktorá je vedená na stavebnom úrade pod č. OU-NR-OVBP2-2016/017366. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, priznal právo na plnú náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 167 ods. 1 a § 467 ods. 3 SSP. O trovách ďalších účastníkov konania rozhodol správny súd tak, že im nepriznal náhradu trov konania podľa ust. § 169 a § 476 ods. 3 SSP.

2. Správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že bol viazaný uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 1Sžk/17/2019 zo dňa 08.12.2020 (ktorým zrušil uznesenie správneho súdu č. k. 11S/199/2016-175 zo dňa 31.01.2019 o odmietnutí žaloby žalobcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie). Bolo teda povinnosťou správneho súdu vec meritórne prejednať a zaujať právne stanovisko k predmetu konania, teda či postup orgánov verejnej správy, keď žalobcu vylúčili z administratívneho konania bol alebo nebol správny a prečo, pričom skutočnosť, že správne konanie je skončené, nemá danom prípade žiadnu právnu relevanciu na posúdenie zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia.

3. Následne správny súd zopakoval skutkový stav tak ako vychádzal z administratívneho spisu, pričom podotkol, že žalobca bol ako dotknutá verejná osoba účastníkom viacerých zisťovacích konaní, ktoré sa týkali výstavby automobilového závodu v Nitre, resp. tejto výstavbe predchádzali. Uviedol, že v právnej teórii platí vo vzťahu všeobecných a osobitných právnych noriem derogačné pravidlo *lex specialis derogat legi generali* (špeciálny zákon ruší generálny zákon). Vzhľadom k uvedenému na posúdenie účasti žalobcu v stavebnom konaní bolo potrebné postupovať podľa ust. § 59 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktorý je v stavebnom konaní zákonom špeciálnym vo vzťahu k zákonu č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon č. 71/1967 Zb. alebo „správny poriadok“), ktorý predstavuje všeobecný predpis o správnom konaní. Poukázal pritom aj na § 140 stavebného zákona, podľa ktorého, ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní. Z tohto zákonného ustanovenia je zrejmé, že na konanie vedené podľa stavebného zákona sa použijú pravidlá ustanovené správnym poriadkom len vtedy, ak sám stavebný zákon ako osobitný predpis neupravuje konkrétnu situáciu, resp. právnu otázku, inak.

4. Postavenie účastníka konania v tej - ktorej veci má tak iba ten subjekt, ktorému je takéto postavenie v príslušnom zákone výslovne priznané. Stavebný zákon v ust. § 59 definuje účastníkov stavebného konania, resp. upravuje okruh účastníkov tzv. pozitívnu enumeráciu, t. j. uvedením konkrétnych subjektov, ktorým postavenie účastníka v konaní priznáva. Podotkol, že v priebehu stavebného konania bolo nepochybné, že žalobca nie je stavebníkom predmetnej stavby, a preto nemôže byť účastníkom stavebného konania v zmysle ust. § 59 ods. 1 písm. a) stavebného zákona.

5. Podľa správneho súdu z predloženého administratívneho spisu, z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zo dňa 15.04.2016 o vylúčení žalobcu zo stavebného konania a ani z napadnutého rozhodnutia žalovaného zo dňa 01.06.2016 nevyplýva, či a akým spôsobom správne orgány preverovali, resp. zisťovali, či by žalobca mal, resp. mohol byť účastníkom stavebného konania v zmysle ust. § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona, podľa ktorého účastníkmi stavebného konania sú i osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté. Uvedené bolo potrebné podľa názoru správneho súdu zisťovať s poukazom na tvrdenia žalobcu v podanom odvolaní zo dňa 04. 05. 2016 proti rozhodnutiu stavebného úradu o vylúčení žalobcu zo stavebného konania.

6. V prípade, ak sa osoba domáha postavenia účastníka stavebného konania a tvrdí, že môže byť dotknutá na svojich právach (ako v tomto prípade žalobca), úlohou stavebného úradu bolo posúdiť, či môže byť takéto osoba dotknutá na svojich právach stavebným povolením, pričom poukázal aj na ust. § 139 ods. 2 písm. c), d) stavebného zákona. Takáto osoba sa stáva účastníkom konania na základe jej tvrdenia a prihlásenia sa do konania a opak preukazuje stavebný úrad.

7. Podľa názoru správneho súdu z obsahu spisu, ale ani zo žalobou napadnutých rozhodnutí správnych orgánov nie je zrejmé ani to, na základe čoho dospeli k záveru, že i keď žalobca bol účastníkom

zist'ovacieho konania navrhovanej činnosti „Automotive Nitra Project“, neprináleží mu postavenie účastníka konania podľa ust. § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona. Nie je postačujúce tvrdenie žalovaného, že povoľované objekty stavby sú súčasťou inej stavby „Príprava strategického parku Nitra“, ktorá nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie a ani zist'ovacieho konania, a preto žalobcovi neprináleží postavenie účastníka konania podľa uvedeného ustanovenia stavebného zákona.

8. Napadnuté rozhodnutie žalovaného neobsahuje žiadnu relevantnú skutkovú ani právnu argumentáciu k vyššie uvedeným tvrdeniam. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinnom do 30.06.2016 (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“ alebo „zákon o EIA“) sú strategické dokumenty ako aj navrhované činnosti, nie stavby. Pokiaľ sa žalobca domáhal účastníctva v stavebnom konaní práve podľa ust. § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona z dôvodu, že bol účastníkom zist'ovacieho konania (ako to výslovne vyplýva z jeho odvolania zo dňa 04.05.2016 proti rozhodnutiu stavebného úradu zo 15.04.2016) a žalovaný bol toho názoru, že takéto postavenie žalobcovi nepatrí, bolo jeho povinnosťou sa s touto námietkou žalobcu riadne vysporiadať.

9. Záverom uviedol, že z rozhodovacej činnosti je správne súdu známe, že žalobca bol ako dotknutá verejnosť účastníkom viacerých zist'ovacích konaní a okrem iného i zist'ovacieho konania, v ktorom Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia vydal rozhodnutie č. OU-NR-OSZP3-2015/031851-017-F36 zo dňa 08.10.2015 (nachádzajúce sa v administratívnom spise) o tom, že navrhovaná činnosť „Automotive Nitra Project“, ktorú predložil navrhovateľ - Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu sa podľa ust. § 29 zákona č. 24/2006 Z. z. po ukončení zist'ovacieho konania nebude posudzovať. Účasťou v konaniach podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. verejnosť získava automaticky aj účastníctvo v následných povoľovacích konaniach, akými je i stavebné konanie. Podľa správneho súdu bolo zo strany žalovaného potrebné zrozumiteľne a jednoznačne vysvetliť vzťah medzi navrhovanou činnosťou „Automotive Nitra Project“ (ktorá sa po ukončení zist'ovacieho konania nebude posudzovať, čo je výslovne uvedené v rozhodnutí zo zist'ovacieho konania zo dňa 08. 10. 2015) a stavbou „Príprava strategického parku“ (ktorej súčasťou sú i povoľované objekty, čo vyplýva i zo žiadosti o vydanie stavebného povolenia), ktorá podľa tvrdenia žalovaného nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie a ani zist'ovacieho konania. Na uvedené tvrdenie žalovaného totiž poukazoval i žalobca v správnej žalobe.

## II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

10. Proti právoplatnému rozsudku správneho súdu podal žalovaný (ďalej ako „sťažovateľ 1/“) z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g) a h) SSP kasačnú sťažnosť a navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Podľa sťažovateľa 1/ sa správny súd odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu (konkrétne napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžp/8/2012 zo dňa 30.01.2013, sp. zn. 6Sžp/6/2012 zo dňa 27.02.2013 a sp. zn. 7Sžo/21/2016 zo dňa 25.01.2018), nakoľko rozhodnutia o účastníctve v správnom konaní, ktoré už bolo právoplatne skončené, neboli podľa ustálenej praxe súdov považované za predmet súdneho preskúmania.

12. V ďalšom sťažovateľ uviedol, že z celého spisového materiálu nie je zrejmé, aké verejné záujmy v oblasti životného prostredia sú v konaní porušované. Žalobca síce tvrdil, že má právo byť účastníkom konania na základe zákona č. 24/2006 Z. z. ale neuviedol žiadny podklad, aké práva mal v úmysle chrániť. Zároveň správny súd nijako neodôvodnil, prečo žalovaný ako aj stavebný úrad nesprávne posúdili právo žalobcu byť účastníkom konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z.. Správny súd neuviedol, ako má stavebný úrad posúdiť právo žalobcu byť účastníkom konania podľa uvedeného zákona. Neuviedol, či žalobcovi vzniká právo účastníctva v konaní priamo zo zákona a tak nemá povinnosť preukazovať, že navrhovanou činnosťou môže byť priamo dotknuté konkrétne právo na priaznivé životné prostredie, alebo má právo účastníctva v konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a jeho právo musí byť podložené konkrétnym tvrdením o dotknutých právach verejnosti na priaznivé životné prostredie.

13. Záverom poukázal na skutočnosť, že napriek vylúčeniu žalobcu z konania mu neboli odopreté práva na informácie, mohol nahliadať do spisového materiálu a správne orgány sa zaoberali jeho námietkami.

14. Proti rozsudku správneho súdu podal kasačnú sťažnosť aj ďalší účastník konania v 1/ rade (ďalej ako „sťažovateľ 2/“) z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. a), f), g) a h) SSP a navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a taktiež mu priznal náhradu trov kasačného konania. Zároveň navrhol, aby kasačný súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

15. Zdôraznil, že sa správny súd odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu. Súdna prax Najvyššieho súdu SR po vydaní rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-240/09 z 8. marca 2011 pripustila aj súdny prieskum takýchto procesných rozhodnutí, predovšetkým vo veciach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v tom smere, aby občianske združenia so vzťahom k životnému prostrediu boli považované za účastníka správneho konania a tak mohli mať právo plnohodnotne sa zúčastniť aj súdneho konania. Súdna prax tu však súčasne kládla požiadavku, že musí ísť o správne konanie, ktoré v čase preskúmania zákonnosti rozhodnutia o nepriznaní postavenia účastníka správneho konania žalobcovi trvá. V prípade skončenia správneho konania vydaním právoplatného rozhodnutia vo veci totiž z hľadiska súdneho prieskumu zákonnosti odpadáva spôsobilý predmet konania - rozhodnutie správneho orgánu o nepriznaní postavenia účastníka stráca povahu „konečného rozhodnutia“, ktorého prípadné zrušenie by mohlo pre dotknutý subjekt založiť právo zapojiť sa do správneho konania ako jeho účastník. V prípade existencie právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní totiž osoba, domáhajúca sa postavenia účastníka v správnom konaní, už nemôže realizovať svoje procesné oprávnenia, pretože žiadny proces už neexistuje. Tieto môže vykonávať iba v prípade, ak správne konanie ešte aktuálne prebieha, pričom v takomto prípade je preskúmanie rozhodnutia o prístupení ďalšieho účastníka do konania dôvodné. Preto sa v týchto veciach kládol dôraz aj na tú skutočnosť, aby súd v každom konkrétnom konaní zisťoval stav správneho konania, konkrétne či sa už nejedná o právoplatne skončenú vec. K rovnakému záveru podľa sťažovateľa 2/ dospel aj kasačný súd v konaniach sp. zn. 3Sžk/1/2020 zo dňa 29.01.2020 a sp. zn. 8Sžk/31/2019 zo dňa 18.12.2019.

16. Sťažovateľ 2/ si je vedomý aj rozhodovacej praxe kasačného súdu, ktorá k posúdeniu veci pristupovala s opačným názorom (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/5/20230, sp. zn. 10Sžk/14/2018, sp. zn. 3Sžk/3/2020), avšak podľa neho by na tieto rozhodnutia nemal kasačný súd prihliadať, nakoľko závery v týchto rozhodnutiach, rovnako ako aj v rozhodnutí sp. zn. 1Sžk/17/2019 zo dňa 18.12.2020 boli formulované v rozpore s predchádzajúcou ustálenou rozhodovacou praxou bez toho, aby kasačný súd tento odklon dôkladne a presvedčivo vysvetlil a odôvodnil. Zároveň uvedené právne posúdenie bolo prijaté bez toho, aby bola táto právna otázka predložená na posúdenie veľkému senátu Najvyššieho súdu SR a bez toho, aby kasačný súd formuloval svoj záväzný právny názor, ktorým by mal byť správny súd viazaný. Na základe uvedeného mal sťažovateľ 2/ za to, že mal správny súd žalobu žalobcu odmietnuť v súlade s § 98 ods. 1 písm. g) v spojení s § 7 písm. e) SSP.

17. V ďalšom sťažovateľ 2/ namietal, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím procesnej povahy a v zmysle § 7 písm. e) SSP je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu výlučne v prípade, ak toto rozhodnutie mohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. V tomto prípade však táto podmienka splnená nebola, nakoľko žalobca nikdy v priebehu konania nešpecifikoval a nekonkretizoval, ako predmetné rozhodnutia mali, resp. mohli mať za následok ujmu na jeho subjektívnych právach. Z uvedeného dôvodu mal správny súd žalobu ako neprípustnú odmietnuť podľa § 7 písm. e) v spojení s § 98 ods. 1 písm. g) SSP. Rovnako sťažovateľ považoval rozsudok správneho súdu za nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný, keďže vyššie uvedené namietal už v priebehu konania, no správny súd sa touto námietkou nijako nezaoberal.

18. Podľa sťažovateľa 2/ správne orgány svoje rozhodnutia dostatočne odôvodnili, riadne sa vysporiadali s námietkami a ich závery sú správne, udržateľné a preskúmateľné. Žalobca v stavebnom konaní nepreukázal, že by mu prináležalo postavenie účastníka konania v zmysle § 59 ods. 1 stavebného zákona. Opätovne pritom poukázal na skutočnosť, že predmetná stavba sa realizovala na pozemkoch odlišných od pozemkov vo vlastníctve žalobcu a rovnako táto stavba nezasahuje ani nesusedí s pozemkami vo vlastníctve žalobcu. Žalobcove práva či právom chránene záujmy tak nie sú nijakým spôsobom dotknuté, t. j. jeho postavenie zostáva zachované bezo zmien. Zároveň zopakoval, že žalobca v žalobe nepreukázal a z jej obsahu ani nie je zrejmé, ktoré jeho práva majú byť stavbou dotknuté a ani akým spôsobom má stavba zasiahnuť do jeho práv a oprávnených záujmov.

19. Rovnako nemôže podľa sťažovateľa 2/ obstať námietka žalobcu, že jeho námietka vyplýva zo skutočnosti, že bol účastníkom zisťovacieho konania, keďže ako uviedol žalovaný, konkrétna predmetná navrhovaná činnosť nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie a ani zisťovacieho konania podľa zákona o EIA. Žalobca tiež nepreukázal ani to, že mu patrí, resp. patrilo postavenie dotknutej verejnosti podľa príslušných ustanovení zákona o EIA. Žalobca pritom nie je mimovládnu organizáciou podporujúcou životné prostredie, ktorá by nemusela svoj záujem v konaní preukazovať.

20. Záverom uviedol, že správny súd sa mal v prvom rade zaoberať aktívnou legitimitáciou žalobcu na podanie žaloby. Vzhľadom k tomu, že žalobca žiadnym spôsobom nevymedzil práva, na ktorých bol ukrátený alebo ktoré jeho práva mali byť rozhodnutiami dotknuté či porušené, nepostupoval v zmysle § 178 ods. 1 SSP, v dôsledku čoho je žaloba zmätočná a správny súd ju mal posúdiť ako podanú neoprávnenou osobou a v súlade s § 98 ods. 1 písm. e) SSP odmietnuť. Súčasne, v zmysle § 178 ods. 3 SSP je aktívna legitimitácia žalobcu daná len v prípade, ak v žalobných dôvodoch uvádza konkrétne porušenie verejného záujmu v oblasti životného prostredia (t. j. nie subjektívnych práv žalobcu), konajúcim správnym orgánom prvého stupňa, resp. odvolacím správnym orgánom. Nakoľko žalobca vo svojej správnej žalobe žiadny takýto dôvod neuviedol, nie je jeho žalobná legitimitácia daná ani podľa § 178 ods. 3 SSP.

21. Ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa 2/ sa vyjadril sťažovateľ 1/ a uviedol, že trvá na svojej kasačnej sťažnosti zo dňa 05.10.2021 a zároveň súhlasí s dôvodmi uvedenými v kasačnej sťažnosti podanej sťažovateľom 2/ v plnom rozsahu. Rovnako sťažovateľ 2/ vyjadrením zo dňa 22.06.2022 uviedol, že sa stotožňuje s kasačnými námietkami sťažovateľa 1/.

22. Žalobca sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním zo dňa 27.06.2022, v ktorom uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím správneho súdu, ktorý podľa neho rozhodol na základe správneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd kasačné sťažnosti ako nedôvodné zamietol a žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobca považoval názory sťažovateľov ohľadne jeho aktívnej legitimitácie za nesprávne a uviedol, že jeho aktívnu legitimitáciu je potrebné odvádzať od ust. § 178 ods. 1 SSP, keďže ako fyzická osoba bol ukrátený na svojich právach z dôvodu, že je vlastníkom priamo susediacich pozemkov. Uvedené je však potrebné vnímať v kontexte ostatných skutočností, najmä, že je riadnym účastníkom povolovacích konaní v rámci vybudovania Strategického parku a tiež podotkol, že kvôli uvedenej stavbe „bol vyvlastnený“. Zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžk/12/2017.

23. Za nesprávne taktiež považoval argumenty sťažovateľov ohľadne jeho účasti v konaní, nakoľko je v predmetnej veci zrejme, že kto bol účastníkom konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. je automaticky účastníkom aj stavebného konania. V dôsledku procesného postupu, ktorý zvolili správne orgány tak vznikla situácia, že okruh účastníkov stavebného konania bol určený nesprávne. Predmetné konanie je totiž vedené vo vzťahu k stavbe, ktorá bola predmetom procesu EIA, ktorého sa procesne zúčastnil, čiže je účastníkom aj všetkých následných povolovacích konaní. Záverom poukázal na skutočnosť, že prednosta Okresného úradu v sídle kraja dostal v júni 2021 funkciu prokuristu a štatutára spoločnosti MH Invest s.r.o., a teda mali eminentný záujem na úspešnom vedení a zrealizovaní administratívnych konaní týkajúcich sa výstavby strategického parku.

### III. Konanie na kasačnom súde

24. Prejednávaná vec bola dňa 09.08.2022 predložená Najvyššiemu správne súdu Slovenskej republiky (ďalej ako „kasačný súd“), ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie, podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na kasačnom súde bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 4S sp. zn. 4Svk/45/2022, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

25. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný preskúmal rozsudok správneho súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačné sťažnosti boli podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a) SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 a ods. 2 SSP), vo veci v zmysle § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že kasačné sťažnosti nie sú dôvodné.

26. Z predloženého administratívneho spisu súd zistil, že spoločnosť MH Invest, s.r.o. žiadosťou zo dňa 16.03.2016 žiadala o vydanie stavebného povolenia na stavbu „Príprava strategického parku Nitra“ v rozsahu stavebných objektov SO 651 preložka OK Orange NR-TO, SO 652 Preložka OK Orange NR-TT, SO 653 Preložka OK T- COM NR-PP, SO 654 Preložka MTS T-COM NR-PP s miestom stavby Priemyselný park Nitra v katastrálnom území W., S. a I..

27. Stavebný úrad, t. j. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky vydal pod č. OU-NR-OVBP2-2016/017366-002 dňa 21.03.2016 formou verejnej vyhlášky oznámenie o začatí stavebného konania vo vyššie označenej veci. V podaní zo dňa 12.04.2016 podal žalobca námietky k oznámeniu o začatí stavebného konania.

28. Následne Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky ako príslušný stavebný úrad vydal rozhodnutie pod č. OU-NR-OVBP2-2016/017366-013 zo dňa 15.04.2016, ktorým žalobcu ako účastníka konania vylúčil z predmetného stavebného konania vo veci žiadosti o stavebné povolenie na stavbu „Príprava strategického parku Nitra“ v rozsahu stavebných objektov SO 651 preložka OK Orange NR-TO, SO 652 Preložka OK Orange NR-TT, SO 653 Preložka OK T-COM NR-PP, SO 654 Preložka MTS T-COM NR-PP, ktorú podala spoločnosť MH Invest, s.r.o. a ktorá je vedená na stavebnom úrade pod č. OU- NR- OVBP2-2016/017366. Svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného tým, že žalobca je vlastníkom pozemkov v katastrálnom území F., ktoré povoľovanou stavbou nebudú žiadnym spôsobom dotknuté, nie sú ani susediacimi pozemkami s pozemkami, na ktorých sa bude stavba realizovať, a teda vlastnícke práva žalobcu nebudú predmetnou stavbou dotknuté.

29. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie zo dňa 04.05.2016, o ktorom sťažovateľ 1/ ako žalovaný (predtým Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky) rozhodol žalobou napadnutým rozhodnutím č. 15863/2016/B625-SV/36045/GE zo dňa 01.06.2016 tak, že odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

30. Následne správny súd v súdnom konaní uznesením č. k. 11S/199/2016-50 zo dňa 04. 01. 2017 pribral za účastníka súdneho konania spoločnosť MH Invest, s.r.o., ktorá bola stavebníkom v stavebnom konaní, v ktorom boli vydané žalobou napadnuté rozhodnutia.

31. Uznesením č. k. 11S/119/2016-175 zo dňa 31.01.2019 správny súd žalobu žalobcu odmietol podľa ust. § 98 ods. 1 písm. g) SSP ako neprípustnú z dôvodu, že stavebné povolenie vydané v predmetnom stavebnom konaní nadobudlo právoplatnosť ešte predtým, ako žalobca podal v predmetnej veci na správny súd žalobu, a tým bolo stavebné konanie právoplatne ukončené. Proti vyššie označenému rozhodnutiu podal žalobca kasačnú sťažnosť zo dňa 26.03.2019. O podanej kasačnej sťažnosti rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) v konaní pod sp. zn. 1Sžk/17/2019 uznesením zo dňa 08.12.2020 tak, že zrušil uznesenie správneho súdu č. k. 11S/199/2016-175 zo dňa 31.01.2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že je povinný vec meritórne prejednať. Následne bola vec zapísaná na správnom súde pod novú spisovú značku 11S/7/2021.

32. Následne správny súd uznesením č. k. 11S/7/2021-338 zo dňa 23.06.2021 priznal spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s. r. o. postavenie osoby zúčastnenej na v konaní, a to na základe jej návrhu zo dňa 15.01.2019.

33. V zmysle zákona č. 172/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii a činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, od 1. januára 2023 došlo k prechodu práv a povinností v oblasti územného plánovania, výstavby a vyvlastnenia podľa doterajších všeobecne záväzných právnych predpisov z Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky na Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky.

#### IV. Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

34. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu

verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

35. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

36. Podľa § 22 ods. 1 písm. a) SSP, najvyšší správny súd koná a rozhoduje o kasačných sťažnostiach vo veľkom senáte zloženom z predsedu senátu a šiestich sudcov, ak senát najvyššieho správneho súdu dospel pri svojom rozhodovaní k právnemu názoru, ktorý je odlišný od právneho názoru, ktorý už bol vyjadrený v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, a vec uznesením postúpil na rozhodnutie veľkému senátu.

37. Podľa § 59 ods. 1 písm. b) a c) stavebného zákona, účastníkmi stavebného konania sú osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté a ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu.

38. Podľa § 24 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z., dotknutá verejnosť má postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, ak uplatní postup podľa odseku 3 alebo odseku 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z osobitného predpisu. Právo dotknutej verejnosti na priaznivé životné prostredie, ktorá prejavila záujem na navrhovanej činnosti alebo jej zmene postupom podľa odseku 3 alebo odseku 4, môže byť povolením navrhovanej činnosti alebo jej zmeny alebo následnou realizáciou navrhovanej činnosti alebo jej zmeny priamo dotknuté.

39. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačných sťažností vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Nitre po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a dospel k záveru, že kasačné sťažnosti nie sú dôvodné.

40. K námietke sťažovateľov ohľadne odklonu od rozhodovacej praxe kasačného súdu vo veci súdnej preskúmateľnosti bez predloženia veci veľkému senátu kasačný súd uvádza, že nie každý odklon od rozhodnutia (právnych názorov) iného senátu aktivuje na strane odkláňajúceho sa senátu povinnosť predložiť vec veľkému senátu podľa § 22 ods. 1 písm. a) SSP. V tejto súvislosti upozorňuje konajúci senát na rozhodnutie veľkého senátu sp. zn. 1Vs/1/2021 zo dňa 24.02.2022, z ktorého vyplýva právny názor, že: „vývoj názorov sudcov na právne otázky je a bude prirodzený a častokrát aj žiadúci. Žiadúci práve preto, že rigidné právne názory, nereflektujúce vývoj právnej úpravy, spoločenských pomerov, náuky a doktríny, hrozia delegitimizáciou súdnej moci a jej označením za inštitúciu, ktorá prestala byť aktívnym participantom na demokratickom diskurze.

22. Kým sa však názorový vývoj v širšej spoločnosti môže diať v akejkoľvek forme bez inštitucionalizovaných rámcov, rovnaká sloboda sa nevzťahuje aj na vývoj právnych názorov na úrovni súdnych orgánov. Je tomu tak preto, že súdne rozhodnutia, prijaté úzkou skupinou na to výberovými procesmi a kompetentnosťou legitimizovaných sudcov (porov. nález Ústavného súdu zo 17. marca 2021 sp. zn. PL. ÚS 6/2018, body 39 a 41), majú celospoločenský dopad, a spoločnosť ich nemôže len tak zvrátiť. Je tomu tak aj preto, že súdne rozhodovanie je procesom rozumovým, nie vôľovým (porov. nález Ústavného súdu z 13. decembra 2012 sp. zn. II. ÚS 16/2011, č. 54/2012, bod 8), každý názor formulovaný súdom musí sprevádzať primerané odôvodnenie, čo platí o to viac vo vzťahu k právnemu názoru, ktorý prináša zmenu v podobe odklonu od doterajšej praxe na úrovni vrcholného súdu, proti rozhodnutiam ktorého, už nie sú prípustné žiadne opravné prostriedky.[...]

24. Požiadavky na konzistentnosť judikatúry a jej zmeny sú formulované Európskym súdom pre ľudské práva. Tento súd uznáva, že vývoj a zmena judikatúry nie sú samy osebe v rozpore s požiadavkami Dohovoru a ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože by to brzdilo rozvoj právneho uvažovania (napr. rozsudok veľkej komory z 20. októbra 2011 vo veci Nejdet Şahin and Perihan Şahin v. Turecko, č. sťažnosti 13279/05, bod 58). Rovnako to platí aj na úrovni vrcholných súdov (rozsudok z 20. mája 2008 vo veci Santos Pinto v. Portugalsko, č. sťažnosti 39005/04, bod 41).“

41. Kasačný súd zdôrazňuje, že dovolávanie sa ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu založenej rozhodnutiami nepublikovanými v oficiálnych súdnych zbierkach vyžaduje skúmanie opakovania vyjadreného právneho názoru v rozhodovacej činnosti, ako aj skúmanie jeho prirodzeného vývoja (podobne BOBEK, M.; KÜHN, Z. a kol.: Judikatura a právní argumentace. 2. přepracované a aktualizované vydání. Praha: Auditorium, 2013, str. 111 - 112). „Ide o bádanie spojené s autentickou snahou porozumieť názorom, ktoré ustálená judikatúra vo svojom vývoji komunikuje. Rozhodnutie stojace na začiatku totiž nemusí vyjadrovať ustálený právny názor kasačného súdu v celej jeho komplexnosti, ustálenosti, ktorú nadobudol konfrontovaním s ďalšími prípadmi sťažovateľov a s prístupmi jednotlivých senátov kasačného súdu. Za ustálený právny názor kasačného súdu je preto potrebné považovať práve taký právny názor a v takom znení, ako obstál v týchto ďalších justičných konfrontáciách“ (Uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Sžfk/45/2020 zo dňa 24.11.2021).

42. Uvedené závery poukazujú na nezastupiteľnú a neobíditeľnú úlohu veľkého senátu najvyššieho, resp. najvyššieho správneho súdu pri zjednocovaní judikatúry kasačných senátov, a tým pri nastoľovaní právnej istoty. No na druhej strane zároveň predpokladajú, že ojedinele vyslovený právny názor za určitých okolností nemusí mať precedenčné účinky, resp. nemusí sa jednať o ustálenú súdnu prax.

43. Uplatňujúc vyššie uvedené kritéria na preskúmanú vec kasačný súd konštatuje, že rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžk/1/2020 zo dňa 29.01.2020 a sp. zn. 8Sžk/31/2019 zo dňa 18.12.2019, na ktoré odkazuje sťažovateľ 2/, neboli publikované v žiadnej z oficiálnych zbierok najvyšších súdnych autorít. Z hľadiska ich prípadných precedenčných účinkov, ktorých sa sťažovateľ dovoľáva, je potrebné skúmať ich ďalšie uplatňovanie v rozhodovacej činnosti kasačného súdu.

44. Vo veci sp. zn. 3Sžk/52/2019, v ktorej sťažovateľ napáda odklon najvyšší súd v bode 10 uznesenia uviedol, že „o predmete konania v obdobných veciach rovnakých účastníkov už rozhodol kasačný súd uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžk/31/2019 zo dňa 18.12.2019, sp. zn. 3Sžk/1/2020 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 6Sžk/5/2020 zo dňa 24.03.2020, sp. zn. 10Sžk/14/2019 zo dňa 26.05.2020.“ Najvyšší súd následne v bode 11 uznesenia sp. zn. 3Sžk/52/2019 jasne vysvetlil, z akého dôvodu sa zotrval na právnom názore vyjadrenému v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 6Sžk/5/2020 zo dňa 24.03.2020 a sp. zn. 10Sžk/14/2019 zo dňa 26.05.2020, a to z dôvodu, že uvedenými uzneseniami „bol rozšírený prístup účastníkov konania k súdu, pričom takto nastavený štandard prístupu k súdu vyplývajúci z citovaných rozhodnutí nie je žiaduce znižovať.“

45. Aj ďalšia rozhodovacia prax sa zhodla v právnom názore, že nemožno odmietnuť správnu žalobu ani zastaviť správne súdne konanie, ktorého predmetom je prieskum rozhodnutia o vylúčení žalobcu z kolaudačného, resp. stavebného konania z dôvodu, že administratívne konanie už bolo právoplatne ukončené, ale správnu žalobu je potrebné meritórne prejednať (k tomu pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžk/14/2019 zo dňa 26.05.2020, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžk/6/2020 zo dňa 15.10.2020, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžk/17/2019 zo dňa 08.12.2020, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžk/20/2020 zo dňa 01.04.2021, uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 2Sžk/32/2019 zo dňa 27.09.2021, uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1Sžk/42/2020 zo dňa 20.10.2021, uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 5Sžk/16/2020 zo dňa 30.11.2021, uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Svk/16/2022 zo dňa 19.10.2022 a uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 10Sžk/28/2022 zo dňa 26.10.2022).

46. Kasačný súd konštatuje, že za uvedenej situácie nemožno pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia správneho súdu konštatovať dôvodnosť kasačných námietok podľa § 440 ods. 1 písm. f) a h) SSP, ak tento rešpektoval právne záväzný názor vyjadrený v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžk/17/2019 zo dňa 08.12.2020 (ktorým zrušil uznesenie správneho súdu č. k. 11S/119/2016-175 zo dňa 31.01.2019 o odmietnutí žaloby žalobcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie), a to aj s ohľadom na to, že tento postup je súladný s aktuálnou ustálenou rozhodovacou praxou kasačného súdu.

47. S uvedenou ustálenou praxou kasačného súdu súvisí aj právomoc správneho súdu. Správna žaloba mala byť podľa sťažovateľa 2/ odmietnutá podľa § 7 písm. e) v spojení s § 98 ods. 1 písm. g) SSP, čo je však v rozpore s právnym názorom vyjadreným v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžk/14/2019 zo dňa 26.05.2020 a uznesením najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Svk/16/2022 zo dňa 19.10.2022.

48. Najvyšší správny súd v tomto kontexte poukazuje aj na znenie ustanovenia § 7 písm. e) SSP, podľa ktorého sú procesné rozhodnutia zo súdneho prieskumu vylúčené len za splnenia podmienky, že nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania. „Podľa názoru kasačného súdu, rozhodnutia správnych orgánov, ktorých prieskumu sa žalobca domáhal, mohli mať za následok ujmu na jeho subjektívnych právach, keďže dňom právoplatnosti rozhodnutia o vylúčení žalobcu z okruhu účastníkov stavebného konania, žalobca formálne stratil všetky procesné práva. Rozhodnutie o vylúčení zo správneho konania je svojou povahou negatívnym rozhodnutím, t.j. nejedná sa o rozhodnutie, ktorým by sa konštitutívne priznávali účastníkovi subjektívne práva, príp. ukladali povinnosti, ale naopak účastník konania stráca, resp. prichádza o práva, ktoré inak pred právoplatnosťou predmetného rozhodnutia mohol riadne vykonávať. Strata práv pritom nemusí existovať len v procesnej rovine, ale môže sa nepochybne následne prejavíť aj v hmotnoprávnej sfére sťažovateľa. Ak bol totiž sťažovateľ vylúčený z predmetného konania, nemohol v tomto konaní (od právoplatnosti jeho vylúčenia) uplatňovať svoje práva, a tým ovplyvniť priebeh, ako ani výsledok samotného konania, ktorého záver môže/mohol mať dopad na práva a právom chránené záujmy sťažovateľa (ak má, resp. mal mať status účastníka konania)“(uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Svk/16/2022 zo dňa 19.10.2022).

49. Sťažovateľ 2/ ďalej tvrdil, že správny súd sa mal v prvom rade zaoberať aktívnou legitimitáciou žalobcu na podanie žaloby a správnu žalobu odmietnuť ako podanú zjavne neoprávnenou osobou v zmysle § 98 ods. 1 písm. e) SSP. Kasačný súd upriamuje pozornosť na to, že z gramatického aj teleologického výkladu ustanovenia § 98 ods. 1 písm. e) SSP vyplýva, že toto musí byť vykladané reštriktívne, čo možno odvodiť z gramatickej formulácie „zjavne“, ako aj z ústavného princípu na prístup k súdu. Podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. e) SSP môže byť žaloba odmietnutá, ak je zjavne (nesporne) podaná neoprávnenou osobou, a to bez nutnosti meritórne vec skúmať či vykonávať dokazovanie (k tomu pozri uznesenie najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Svk/64/2022 zo dňa 27.07.2023). S ohľadom na skutočnosť, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie o vylúčení žalobcu z administratívneho konania, nie je naplnená hypotéza ustanovenia § 98 ods. 1 písm. e) SSP.

50. Ohľadne námietok sťažovateľov k samotnému účastníctvu žalobcu v stavebnom konaní, kasačný súd zdôrazňuje, že správny súd napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil z dôvodu nedostatočného odôvodnenia vo vzťahu k účastníctvu žalobcu v stavebnom konaní (i) podľa § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona (k tomu pozri bod 51 napadnutého rozsudku) a (ii) podľa § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona (k tomu pozri bod 52 napadnutého rozsudku). Ustanovenie § 59 ods. 1 stavebného zákona definuje účastníkov stavebného konania, resp. upravuje okruh účastníkov tzv. pozitívnou enumeráciou, t. j. uvedením konkrétnych subjektov, ktorým postavenie účastníka v konaní priznáva. V súvislosti s účastníctvom v stavebnom konaní kasačný súd opakovane judikoval, že keďže stavebný zákon výslovne pomenúva účastníkov každého konania podľa stavebného zákona osobitne a odlišne, ako sú účastníci konania definovaní vo všeobecnom predpise o správnom konaní, aplikujúc ustanovenie § 140 stavebného zákona uvedené vylučuje aplikáciu ustanovení správneho poriadku vo vzťahu k účastníkom stavebného konania.

51. Kasačný súd preskúmal argumenty sťažovateľov, že žalobca namietal svoje účastníctvo v predmetnom stavebnom konaní vo všeobecnej rovine a že správne orgány vyčerpávajúco reagovali na námietky žalobcu v administratívnom konaní. Kvalita a obsah námietok v podaniach žalobcu v administratívnom konaní (prihlásenia do konania a odvolanie) do značnej miery predurčujú spôsob vybavenia týchto podaní - v zodpovedajúcej miere detailov v relevantných právnych, resp. skutkových otázkach. Preto sa kasačný súd detailne zameril na to, či obsah napadnutého rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia stavebného úradu sa v dostatočnej miere vysporiadali s tvrdeniami žalobcu, ktorý namietal, že mal byť účastníkom administratívneho konania. Inak povedané, kľúčová pre právne posúdenie tejto veci je otázka, či bol zachovaný minimálny štandard odôvodnenia preskúmaných rozhodnutí, a to aj s ohľadom na žalobcove námietky v administratívnom konaní, t. j. či je z jeho obsahu preskúmaných rozhodnutí zrejmé, aké úvahy viedli orgán stavebný úrad a žalovaného k rozhodnutiu o tom, že žalobca nie je účastníkom predmetného stavebného konania v zmysle § 59 ods. 1 písm. b) a c) stavebného zákona.

52. K účastníctvu podľa § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona v priebehu stavebného konania žalobca pôvodne v podaní zo dňa 12.04.2016 tvrdil, je osobou, ktorá má vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak jej vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté. Na uvedené

námietky stavebný úrad v prvostupňovom rozhodnutí reagoval tak, že „pozemky v jeho vlastníctve nebudú žiadnym spôsobom povoľovanou stavbou dotknuté, nie sú ani susediacimi pozemkami, na ktorých sa bude predmetná stavba realizovať, a preto nie sú jeho vlastnícke práva predmetnou stavbou žiadnym spôsobom dotknuté“.

53. Žalobca následne argumentáciu k účasti podľa § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona rozšíril v odvolaní zo dňa 04.05.2016 tak, že namietal, že pojem „susedná nehnuteľnosť“ je v zmysle judikatúry potrebné vykladať extenzívne, a to v tom smere, že treba skúmať, či užívanie nehnuteľnosti môže byť navrhovanou stavbou dotknuté. Na uvedené sťažovateľ 1/ reagoval tak, že dodal, že žalobcove pozemky sa nachádzajú v katastrálnom území F. a následne uviedol, že stavebný úrad správne vyhodnotil, že pozemky, ktoré sú vo vlastníctve žalobcu nebudú zastavané objektmi stavby a nie sú s nimi ani v dotyku ako susedné pozemky. Práve nezohľadnenie námietok v odvolaní k účasti podľa § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona považoval správny súd v bode 51 napadnutého rozsudku za nedostatočne odôvodnené, a teda za dôvod pre zrušenie preskúmaných rozhodnutí.

54. V tomto smere kasačný súd konštatuje, že už reakcia stavebného úradu na vyjadrenia žalobcu v prihlásení sa do stavebného konania je veľmi strohá bez jednoznačného vysvetlenia, prečo nie sú žalobcove pozemky navrhovanou stavbou dotknuté. Je potrebné súhlasiť s názorom správneho súdu, že napadnuté rozhodnutie sťažovateľa 1/ neobsahuje žiadnu relevantnú skutkovú ani právnu argumentáciu k žalobcovým tvrdeniam.

55. Napriek tomu, že žalobca následne v odvolaní zo dňa 04.05.2016 predložil ďalšiu, voči prvostupňovému rozhodnutiu konkurujúcu argumentáciu (uviedol, že je potrebné skúmať dotyk na právach aj pri nehnuteľnostiach, ktoré nesusedia s navrhovanou stavbou), sťažovateľ 1/ na uvedené reagoval veľmi stroho. Nad rámec argumentácie stavebného úradu skonštatoval, že stavba sa nachádza v katastrálnom území F. a tieto nebudú zastavené objektmi stavby a nie sú s nimi ani v dotyku ako susedné pozemky. Ďalej odkázal na zhodnotenie v prvostupňovom rozhodnutí. Akokoľvek sťažovateľ argumentuje tým, že námietky žalobcu sú nedôvodné, uvedené nič nemení na tom, že dôsledné vyrovnanie sa s argumentáciou k účasti podľa § 59 ods. 1 písm. b) stavebného zákona obsiahnutou v odvolaní žalobcu preskúmané rozhodnutia neobsahujú. Z jednoduchého konštatovania, že sa žalobcove pozemky nachádzajú v inom katastrálnom území, bez ďalšieho nevyplýva, že sa žalovaný dôsledne zaoberal odvolacou námietkou, že by žalobcove pozemky mohli byť navrhovanou stavbou dotknuté. Správne orgány sa v tomto ohľade mali vyjadriť konkrétnejšie, napr. mali aspoň približne ozrejmiť, koľko je navrhovaná stavba vzdialená od žalobcových pozemkov a následne posúdiť, či navrhovanou stavbou môže dôjsť k zásahu do vlastníckych oprávnení žalobcu k jeho pozemkom, čo žalobca v odvolaní namietal, keď poukázal na čl. 12 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky aj na vybranú judikatúru. Rovnako ani z konštatovania žalovaného, že ide len o zmenu existujúceho plynovodu jednoznačne nevyplýva, na základe ktorého dôvodu žalovaný dospel k záveru, že pozemky žalobcu nemôžu byť dotknuté. Uvedené za správne orgány nemohol urobiť správny ani kasačný súd, preto sa kasačný súd stotožnil so závermi správneho súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutí v tejto súvislosti a potrebe ich zrušenia.

56. Vo vzťahu k účasti podľa § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona kasačný súd uvádza, že tvrdenie žalobcu, že by mu malo byť priznané účasti v tomto stavebnom konaní aj podľa osobitného predpisu bolo uplatnené až v odvolaní zo dňa 04.05.2016. Na túto skutočnosť sťažovateľ 1/ v napadnutom rozhodnutí reagoval tak, že povoľované objekty stavby sú súčasťou stavby, ktorá nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie a ani zisťovacieho konania. Uvedené konštatovanie správny súd vyhodnotil v bode 52 napadnutého rozsudku za nedostatočné, nakoľko z preskúmaných rozhodnutí nie je zrejmé, na základe akej skutkovej a právnej argumentácie dospel sťažovateľ 1/ k záveru, že i keď bol žalobca účastníkom zisťovacieho konania navrhovanej činnosti „Automotive Nitra Project“, neprináleží mu postavenie účastníka konania podľa § 59 ods. 1 písm. c). V tejto súvislosti správny súd poukázal na to, že predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. sú strategické dokumenty ako aj navrhované činnosti, nie stavby.

57. Kasačný súd v tomto smere je toho názoru, že sťažovateľ 1/ bol povinný jasne a dôkladne vysvetliť vzťah medzi navrhovanou činnosťou „Automotive Nitra Project“ a stavbou „Príprava strategického parku“ (ktorej súčasťou sú i povoľované objekty, čo vyplýva i zo žiadosti o vydanie stavebného povolenia), ktorá podľa tvrdenia sťažovateľa 1/ nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné

prostredie a ani zisťovacieho konania. Uvedené za sťažovateľa 1/ nemohol dopĺňať správny ani kasačný súd, preto sa kasačný súd stotožnil so závermi správneho súdu o nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia.

58. Zákon č. 24/2006 Z. z. stanovuje, že zainteresovaná/dotknutá verejnosť, ktorá bola účastníkom konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (postup podľa odseku 3 alebo odseku 4), je následne ex offo účastníkom v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene. Pokiaľ sťažovateľ 1/ a 2/ namietali, že žalobca nie je environmentálnou organizáciou a že v konaní nepreukázal svoj záujem ako dotknutej verejnosti, kasačný súd zdôrazňuje, že účastníctvo v zmysle § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona sa vzťahuje na existenciu tohto postavenia podľa osobitného zákona, ktorým je zákon č. 24/2006 Z. z. Pokiaľ zákon č. 24/2006 Z. z. stanovuje, že zainteresovaná/dotknutá verejnosť, ktorá bola účastníkom konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. automaticky získava postavenie účastníka konania v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti alebo jej zmene, tak nie je potrebné, aby osoba, ktorá sa dožaduje účastníctva z tohto dôvodu osobitne preukazovala v následnom stavebnom konaní svoj záujem na ochrane životného prostredia. V takomto prípade je pre účastníctvo v zmysle § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona podstatné (i) či konkrétne konanie povoľovacím konaním (čo stavebné konanie nesporne je) a (ii) či bola konkrétna stavba súčasťou navrhovanej činnosti v zisťovacom konaní, alebo nie (čo sťažovateľ 1/ v napadnutom rozhodnutí tvrdil, ale nevysvetlil).

59. Čo sa týka námietky nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, podľa názoru kasačného súdu, kladenie vyšších nárokov na kvalitu odôvodnenia preskúmaných rozhodnutí vyplýva aj zo skutočnosti, že vylúčením žalobcu z okruhu účastníkov stavebného konania, žalobca formálne stratil všetky procesné práva. Preto nemožno považovať za prílišný formalizmus, ak správny súd zotrval na požiadavke riadneho odôvodnenia rozhodnutí, ktoré sa v dostatočnej miere a zrozumiteľne vysporiadajú zo žalobcovými argumentmi, konkrétne s tým, prečo dospeli k záveru, že pozemky žalobcu nebudú navrhovanou stavbou dotknuté a prečo dospeli k záveru, že predmetná stavba nebola súčasťou zisťovacieho konania, ktorého bol žalobca účastníkom.

60. Kasačný súd sa z vyššie uvedených dôvodov nestotožnil s námietkami sťažovateľa 1/ a 2/ voči napadnutému rozsudku správneho súdu uvedenými v kasačnej sťažnosti. Podané kasačné sťažnosti považuje za nedôvodné, a preto podľa § 461 SSP rozhodol spôsobom, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozsudku.

61. V zmysle § 447 ods. 2 SSP, priznaním odkladného účinku na základe rozhodnutia kasačného súdu, sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Vzhľadom na vydanie meritórneho rozhodnutia, kasačný súd nepriznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

62. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd v zmysle § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov kasačného konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady bude rozhodnuté v zmysle § 175 ods. 2 SSP. Sťažovateľom, ktorí neboli v konaní úspešní, kasačný súd právo na náhradu trov konania nepriznal.

63. O trovách konania rozhodne správny súd podľa ust. § 467 ods. 3 SSP v súlade s § 175 ods. 2 SSP v spojení s § 167 SSP samostatným uznesením.

64. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s ust. § 139 ods. 4 SSP).

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku **n i e** j e príпустný opravný prostriedok.